

ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. ΤΟ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΟ (CONTEXT) ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ποιος είναι ο **συγγραφέας**; Ποια είναι η καταγωγή του, η οικογένειά του, ο τρόπος ζωής του, τα ενδιαφέροντά, η ιδεολογία του;

Ποια άλλα **έργα του ίδιου συγγραφέα** γνωρίζουμε; Τι είδους έργα είναι και τι θέματα πραγματεύονται;

Ποια είναι η **εποχή του έργου** (α. η εποχή που έχει γραφτεί, β. η εποχή στην οποία αναφέρεται) και ποια τα καίρια ζητήματα, η κυρίαρχη ιδεολογία, κ.λπ.;

Ποιες οι **διακειμενικές αναφορές** του έργου, αν υπάρχουν, (αυτές που προηγούνται και αυτές που έπονται); [Handmaid's tale | The favorite | Πειρασμός του Ξενόπουλου | Πρίγκηπας και φτωχός]

2. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ποια είναι συνοπτικά η **υπόθεση** (περίληψη 200 λέξεων) και ποια η **δομή** του έργου;

Ποια είναι τα **πρόσωπα** του έργου; Τα **παρόντα** και τα **απόντα** που αναφέρονται;

Ποιοι είναι οι **χώροι** του έργου; Που διαδραματίζεται η δράση και που αναφέρονται;

Ποια είναι τα **αντικείμενα** του χώρου, ποιοι οι **συμβολισμοί** και οι **χώροι** τους;

Ποια είναι τα κύρια **συναίσθημα**τα που εκφράζονται και που νιώθετε, ποιες οι **σχέσεις**, και οι **ιεραρχίες** μεταξύ των προσώπων;

Ποια είναι τα **ζητήματα** που θίγει το έργο (στα διάφορα επίπεδα υποδήλωσης, από το πιο καταφανές, έκδηλο, κυριολεκτικό και σαφές, έως το πιο κρυφό, άδηλο, μεταφορικό και ασαφές).

3. ΝΟΗΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Νοητικός χάρτης (ή νοητικό διάγραμμα) ονομάζεται η οπτική αναπαράσταση ενός συνόλου στοιχείων που αφορούν ένα ζήτημα, τα οποία σχετίζονται. Τα στοιχεία μπορούν να είναι οποιασδήποτε φύσης (λέξεις, εικόνες, κ.λπ.) και ονομάζονται «δράστες», ενώ οι τρόποι συσχέτισης ονομάζονται «δράσεις» ή «ανύσματα» (συνήθως απεικονίζονται με βελάκια). Κάθε νοητικός χάρτης μοιάζει με ένα δίκτυο, αποτελούμενο από σημεία (δράστες) και γραμμές (δράσεις). Εκτός από τα σημεία και τις γραμμές ο νοητικός χάρτης μπορεί να έχει περιοχές, περιβάλλοντα και όρια, δηλαδή τα στοιχεία του μπορούν να οργανώνονται σε ομάδες (υπερ-δράστες) και να δημιουργούνται ευρύτερες σχέσεις (υπερ-δράσεις) μεταξύ ομάδων –(για παράδειγμα δύο ομάδες στοιχείων μπορεί να τοποθετούνται η μια απέναντι στην άλλη συμβολίζοντας την εναντίωση ή την συνομιλία), ή μπορεί να υπάρχει μια περιοχή που να συμβολίζει το «μέσα», το «κέντρο», το «εκτός» κ.λπ.

Πώς γίνεται ένας νοητικός χάρτης:

Σε ένα μεγάλο χαρτί ή χαρτόνι (τουλάχιστον A3) την ώρα που διαβάζετε το κείμενο καταγράφετε τις όποιες σκέψεις σας, σχετικές και άσχετες, τους συνειρμούς σας με λέξεις – κλειδιά. Η καταγραφή μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία όπως συναισθήματα, σύμβολα, ζητήματα, αλλά και χρώματα, σχήματα, κ.λπ. Στη συνέχεια ομαδοποιείτε στοιχεία, συνδέετε, αποκλείετε, τοποθετείτε είτε κεντρικά, είτε περιφερειακά.

Βιβλιογραφία σχετική με τον νοητικό χάρτη:

Howard, P., (2005). *Τι είναι Σκηνογραφία*; Ε. Κιρκινέ (μεταφρ.). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Kress, G., & Leeuwen, T. v. (2012). *Η Ανάγνωση των Εικόνων. Η Γραμματική του Οπτικού Σχεδιασμού*. (Γ. Κουρμεντάλα, Μεταφρ.) Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο